
"Studia nad życiem społecznym i kulturą"

Przegląd Socjologiczny / Sociological Review 22/2, 261

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ski, *Ziemie Zachodnie w życiu kulturalnym Polski*; J. Chałasiński, *Młode pokolenie Ziem Zachodnich w świetle pamiętnikarstwa*; Z. Dulczewski, *Tworzenie się nowych społeczności regionalnych na Ziemiach Zachodnich*; P. Rybicki, *Ziemie Zachodnie ze stanowiska teorii socjologicznej*; A. Kwilecki, *Ziemie Zachodnie w opracowaniach socjologicznych 1945—1965*. Bibliografia.

Dwudziestolecie Instytutu Zachodniego (1945—1964) omawia prof. Michał Szczaniecki w zbiorowej publikacji pt. *Dwudziestolecie powrotu*, „Rocznik Ziem Zachodnich i Północnych”, Towarzystwo Rozwoju Ziem Zachodnich, 1965. W tejże publikacji omówione są inne instytucje badawcze Ziem Zachodnich i Północnych: Instytut Śląski w Opolu, Śląski Instytut Naukowy w Katowicach, Instytut Zachodniopomorski w Szczecinie, Instytut Bałtycki w Gdańsku i Ośrodek Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie.

«STUDIA NAD ŻYCIEM SPOŁECZNYM I KULTURĄ»

Studia nad życiem społecznym i kulturą Kazimierza Dobrowolskiego (Wrocław 1966 Ossolineum) zawierają następujące rozdziały: I — Uwagi o roli nauki i uczonego we współczesnej epoce; II — Zagadnienia metodologiczne; III — Kultura ludowa; IV — Zagadnienia pracy; V — Zagadnienia przemian społecznych i kulturowych w rejonach uprzemysławianych.

Jerzy J. Wiatr pisze o tej książce we „Współczesności” (1—14 marca 1967): „W przededniu pięćdziesięciolecia swej pracy naukowej nestor socjologii polskiej Profesor Kazimierz Dobrowolski dał nam nową i niezwykle cenną pracę [...] Tematyka książki obraca się wokół trzech głównych problemów: procesy społeczne budującej socjalizm Polski, szczególnie procesy industrializacji, urbanizacji i modernizacji wsi, przeobrażenia kultury, zwłaszcza kultury ludowej, wreszcie społeczna rola uczonego [...] Ma też autor swoje własne preferencje metodyczne, szczególnie w zakresie systematycznej obserwacji i bezpośredniego kontaktu z badanymi społecznościami; dając wyraz tym preferencjom Kazimierz Dobrowolski może w pełni dokumentować je bogatymi osiągnięciami badawczymi swej szkoły i własnymi, ale bynajmniej nie przedstawia ich jako jedynie możliwych”.

„Wiele innych problemów w książce Profesora Dobrowolskiego zasługuje na uwagę, ale z konieczności musi tu być pominięte. Wymieńmy więc tylko nader ciekawe rozważania o prawidłowościach rozwoju kultury, szczególnie kultury ludowej, w skład których wchodzi omówienie zjawisk tzw. dysharmonii kulturowej. Wymieńmy dalej głębożą, a z umiarem prowadzoną, krytykę pewnych zjawisk w zakresie metodologii socjologii, w szczególności krytykę mechanicznych zapożyczeń z obcych warunków i przemysłów (np. s. 33—35). Wspomnijmy o trafnych uwagach na temat rodziny chłopskiej i jej przekształceń czy też na temat zjawisk społecznych zachodzących w Nowej Hucie. Listę problemów można byłoby kontynuować. Książka Kazimierza Dobrowolskiego, oszczędna w słowach, podająca materiał badawczy w postaci syntetycznych przemysłów, stanowi dla humanisty lekturę pasjonującą”.

SESJA NAUKOWA NA 50-LECIE REWOLUCJI PAŹDZIERNIKOWEJ

W dniach 23—24 września 1967 r. odbyła się w Warszawie sesja naukowa Polskiej Akademii Nauk poświęcona pięćdziesięcioleciu Rewolucji Październikowej. Na sesji wygłoszono następujące referaty: prof. Henryk Łowmiański, czł.